

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 iulie 2026**

**Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ**

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 1

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL (30 pont)

1. Műfaji sajátosságok

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz (pl. dal: nagyfokú zeneiség, az érzelmek áradása, ismétlések, fokozások stb.; a címbéli utalás értelmezése, elégikus zárlat stb.) – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont **5 pont**

2. Vershelyzet, versbeszéd

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz (pl. az alcím értelmezése, hitvesi vallomás, ünnepélyesség, a megszólított, szeretett feleség dicsőítése, az elmúlással való szembenézés stb.) – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont **5 pont**

3. Az ellentét szerepe a vers szerkezetében és a képalkotásban

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz (pl. a három szövegegység a *Még nem tudom – Csak azt tudom* ellentétére épül. Ellentétező képalkotás: élet – halál, magány – társas lét, fény – sötétség, megtépett ideg – nyugodt mécs, vágy – szunnyadás stb.) – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont **5 pont**

4. Szerelemfelfogás

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz (pl. az egykor társra nem vágyó, s a meghitt társas lét biztonságát mégis féltő férfi vallomása, az érzelmek őszinte felvállalása, a női és férfiszerepek átalakulása, a mulandóság és öröklét összeolvadása, az indulatok és vágyak feloldódása a szerelemben stb.) – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont **5 pont**

5. Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat – 5 pont, összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, részben helyes fogalomhasználat – 4 pont, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat – 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat – 2 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat – 1 pont **5 pont**

6. Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont. A pontszám csak a terjedelmi feltételek teljesítése esetén adható meg. **5 pont**

Bármilyen, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

II. TÉTEL

(30 pont)

1. A szövegkohézió eszközeinek bemutatása:

Szövegkohézió: jelentése, jelentősége, lehetőségei – 2 pont

A globális kohézió eszközei – 2 pont

Makroszerkezet: grammatikai kapcsoltság: tematikai egység

Cím, alcím (Pl. Szövegek kölcsönhatása → Az intertextualitás típusai → A parafrázis)

Fókuszmondat, tételmondat (Pl. *Kommunikációnk során a szövegek is kölcsönhatásba lépnek egymással, összefonódnak, hatnak egymásra.*)

Kulcsszavak kiemelése (Pl. szövegköziség, idézet, mottó, paródia, palimpszeszt stb.)

A lineáris kohézió eszközei – 2 pont

Korreferencia-relációk:

szinonimákkal (*parafrázis-átdolgozás; paródia-irodalmi karikatúra*), hipo- és hiperonimákkal való újraemlítés (Pl. *Ezt a kapcsolatot nevezzük **intertextualitásnak**.*) A korreferencia lehet anaforikus és kataforikus. Anafora: kifejezheti: névmás, személyrag, zéró morféma, ismétlés, szinonímia. (pl. antecedens: *Arany az elbeszélő költemény egyes énekeinek elején mottóként szó szerint is idézi Ilosvai szövegét.*) Katafora: (pl. posztcedens: *Hogy egy példát említsünk: Babits Mihály Jónás könyve című elbeszélő költeménye az ószövetségi Jónás próféta könyvének átdolgozása*)

Deixis: utalás, rámutatás a szövegen kívüli vagy belüli világ elemeire. (pl. *Ez utóbbi tény azt mutatja...; Innen kapta a nevét az intertextualitás ezen formája.*) – 2 pont

Logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, helyesírás – 2 pont

10 pont

2. A mondat alapszerkezete. A ragos és névutós főnévi kifejezés. A határozói kifejezés. A melléknévi kifejezés. Főnévi csoportok azonosítása, szerkezetük leírása. Minden azonosított főnévi csoport 1 pontot ér. Minden helyesen bemutatott főnévi csoport 1 pontot ér.

... 1.(egy szerző) 2.(műve cselekményét) 3. (egy régebbi szövegből) veszi.

1. **egy szerző**: határozatlan főnévi csoport: névelő + főnévi alaptag (nincs esetrag)

2. **műve cselekményét**: határozott főnévi csoport: (nem szükséges a névelő, mert a birtokos szerkezet mindig határozott) főnévi módosító (birtokos)/ birtokos jelző + főnévi alaptag (birtok) (+ -t esetrag/ tárgyrag)

3. **egy régebbi szövegből**: határozatlan főnévi csoport: határozatlan névelő + melléknévi módosító/(minőség)jelző + főnévi alaptag (+ -ből esetrag/ határozórag)

6 pont

3. Mondatszemantika. A fókusz funkció és a fókuszpozíció. Minden helyes mondat 2 pontot ér.

Lehetséges válaszok:

Hogy egy példát említsünk...

Ez utóbbi tény azt mutatja,...

A szépirodalomban (főleg a lírában) arra is számtalan példát találunk, ...

Palimpszesztnek eredetileg azokat a régi (ókori vagy középkori) iratokat, papirusz- vagy pergamenlapokat nevezték, ...

4 pont

4. A főnévi kifejezés. A birtokos szerkezet azonosítása. Minden helyesen azonosított szerkezet 1 pontot ér. Helyes válaszok:

Birtokos	Birtok
(a) téma	(a) megtartása
minden cselekményelemnek	az egy az egyben történő átvételét
(az) általa használt tipikus stíluselemek, motívumok, nyelvhasználati jellegzetességek	(a) karikatúraszerű eltorzításán
(a) paródia	(a) fő eszköze

(A táblázatos szerkesztés nem elvárás.)

4 pont

5. Alaktan. Képzők, jelek, ragok. Az adott végződést tartalmazó morfémák azonosítása. Minden morféma megnevezése 1 pontot ér. Helyes válaszok:

- a -t végződés szerepe:
 - **irat**: az -at névszóképző része
 - **írás**: tárgyrag
 - **parafrázál**: melléknéviigenév-képző
- az -i végződés szerepe:
 - **vesz**: igei személyrag (E/3, hat. ragozás)
 - **ókor**: melléknévképző

- kitörölni: főnévi igenévképző része

6 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

1. A tevékenységterv értékelésének szempontjai:

- a. A tevékenység célja (a megfogalmazott cél összhangban van a tantervi szemlélettel és a megadott tantervi részletek egyikére vonatkozik) **2 pont**
- b. Tanulási igények (a korosztályra, oktatási formára, esetleg sajátos nevelési igényekre való hivatkozás) **2 pont**
- c. Eszközsükséglet (adekvát eszközhasználat figyelembe véve a tevékenység típusát, célját, a korosztályt, időkeretet stb.) **2 pont**
- d. Módszerek (a választott módszerek ismerete, azok hatékonysága) **2 pont**
- e. Szervezési formák **2 pont**
- f. Értékelés **2 pont**
- g. A tantervi részletre vonatkozó irodalomtörténeti ismeretek **1 pont**
- h. Megfelelő szöveg felhasználása **1 pont**
- i. A szaknyelv ismerete, helyes fogalomhasználat, nyelvi igényesség **1 pont**

2. Az összeállított mérőeszköz értékelési szempontjai:

- a. 5 itemből álló mérőeszköz tervezése **2 pont**
- b. Különbféle típusú feladatok tervezése, változatosság, fokozatosság **2 pont**
- c. A mérőeszköz szummatív értékelésre alkalmas **2 pont**
- d. Az itemek a megadott kompetenciák egyikét mérik **2 pont**
- e. A mérőeszköz megfelel a korosztálynak **2 pont**
- f. A felhívó szöveg világos és érthető **2 pont**
- g. Helyes itemleírás (megnevezi az értékelni kívánt kompetenciát, a tantervi tartalmakat és az itemtípusokat!) **2 pont**
- h. A szaknyelv ismerete, helyes fogalomhasználat, nyelvi igényesség **1 pont**